

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/309/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613222135
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6613222135.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v právnej veci žalobcu E. H., nar. XX. XX. XXXX, toho času bytom G. cesta XX, XXX XX L., proti žalovanému H. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, XXX XX Z., zastúpenému JUDr. Henrietou Čabanovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom M. Rázusa 35, 984 01 Lučenec, v konaní o zaplatenie 147 287,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 7C/93/2013 - 370 zo dňa 29. januára 2016 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Zmenu žaloby, ktorou si žalobca uplatňuje ďalšie právo na zaplatenie sumy 90 000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy **n e p r i p ú ť a**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

III. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 147 287,- Eur titulom náhrady skutočnej škody spolu s príslušenstvom - úrokom z omeškania zamietol (prvý výrok) a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 2 907,81 Eur na účet právneho zástupcu žalovaného v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca si žalobou došlou na súd dňa 04. 12. 2013 uplatňoval nárok náhradu škody na tom skutkovom základe, že žalovaný tým, že ako konateľ firmy LC J. spol. s.r.o. odpredal v Lučenci rôzny hnutelný majetok podľa faktúry č. XXXXX, XXXXX obe zo dňa 14. 01. 1999, č. XXXXX zo dňa 28. 07. 1999 na spoločnosť LC J. Plus s.r.o. Lučenec a v zmysle faktúry č. XXXXX zo dňa 15. 01. 1999 na spoločnosť Signal-Code G. Y. v Lučenci, ako aj v januári 2000 odpredal osobné motorové vozidlo značky Škoda Forman e.č. Z. XX-XX Ing. G. C. a to napriek tomu, že na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/98 mal predbežným opatrením zakázané previesť vlastnícke právo k hmotnému majetku firmy na tretie osoby a na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/98 zo dňa 10. 09. 1998, právoplatného 25. 05. 1999 bola firma LC J. s. r. o. povinná zaplatiť žalobcovi sumu 147 287,- Eur, pričom táto firma uvedenú sumu žalobcovi neuhradila, žalovaný ako konateľ firmy spôsobil žalobcovi škodu vo výške 147 287 Eur, čím sa dopustil trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005, z ktorého bol spolu s ďalším konateľom firmy uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 2T/247/2008 - 1111 zo dňa 23. 11. 2010 v spojení

s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2To/31/2011 - 1744 zo dňa 14. 04. 2011, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 14. 04. 2011, bol mu uložený trest a žalobca ako poškodený bol podľa § 288 ods. 1, 3 Trestného poriadku so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Žalobca bol názoru, že tento nárok na náhradu škody nie je premlčaný, pretože v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka mu bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu.

3. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody v subjektívnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka (súd prvej inštancie mal zrejme na mysli subjektívnu dvojročnú premlčaciu dobu, nakoľko táto vyplýva z ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka - poznámka odvolacieho súdu), nakoľko premlčacia doba začala plynúť dňom konania hlavného pojednávania v trestnej veci na Krajskom súde v Banskej Bystrici, t. j. 14. 04. 2011 a žalobca podal žalobu na náhradu škody až dňa 04. 12. 2013, t.j. o dva roky a sedem a pol mesiaca potom, čo sa dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá. Žalovaný bol názoru, že nakoľko žalobcovi doposiaľ nebolo priznané právo na náhradu škody právoplatným rozhodnutím súdu, ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na tento prípad nevzťahuje. V konaní vzniesol podporne aj ďalšie vecné argumenty proti žalobou uplatňovanému nároku na náhradu škody.

4. V napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie sa uvádza, že žalobca sa na pojednávanie vo veci konané dňa 29. 01. 2016 nedostavil, ani neuviedol dôležité dôvody pre odročenie pojednávania, preto súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

5. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca niekoľkokrát žiadal o odročenie nariadených pojednávanií v tomto konaní z dôvodu, že do termínu jednotlivých pojednávanií nebolo právoplatne skončené konanie o poskytnutí mu bezplatnej právnej pomoci, nakoľko sa odvolal proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci, ktorým bola jeho žiadosť o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci zamietnutá z dôvodu zrejmej bezúspešnosti sporu, pričom krajský súd o jeho odvolaní doposiaľ nerozhodol. Uvedený dôvod ospravedlnenia neúčasti uviedol napr. v žiadosti o odročenie pojednávania nariadeného na deň 27. 07. 2015, 25. 11. 2015 ako aj 29. 01. 2016. Poukázal tiež na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9C/46/2014 súd jeho žiadosť o odročenie pojednávania z uvedeného dôvodu akceptoval, o čom predložil upovedomenie o zrušení pojednávania vo veci sp. zn. 9C/46/2014. Z podacej pečiatky súdu prvej inštancie vyplýva, že žiadosť o odročenie pojednávania došla na súd dňa 28. 01. 2016, t.j. deň pred termínom pojednávania.

6. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 29. 01. 2016 vyplýva, že súd prvej inštancie nepovažoval dôvod, pre ktorý žalobca žiadal o odročenie pojednávania za dôležitý, nakoľko si žalobca mohol zvoliť právneho zástupcu v primeranom čase.

7. Súd prvej inštancie sa v rámci hospodárnosti konania prioritne zaoberal otázkou premlčania nároku na náhradu škody aplikujúc ust. 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka § 106 Občianskeho zákonníka a § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených zákonných ustanovení vyhodnotil, že právo na náhradu škody podlieha premlčaniu a subjektívna dvojročná premlčacia doba začala žalobcovi plynúť odo dňa právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 2T/247/2008 - 1111 zo dňa 23. 11. 2010, t.j. od 14. 04. 2011, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že došlo ku škode a kto za ňu zodpovedá a uplynula dňom 14. 04. 2013. Žalobca podal žalobu na súd až dňa 04. 12. 2013, čiže po uplynutí premlčacej doby. Súd prvej inštancie mal teda za to, že uplatnený nárok na náhradu škody je premlčaný, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Z dôvodu, že súd prvej inštancie zistil, že v rámci konania bola uplatnená premlčaná pohľadávka, súd sa už nezaoberal dôvodmi žaloby (R 29/1983) ani nerozoberal ďalšie dôkazy, nakoľko to nebolo pre rozhodnutie súdu potrebné a nič by to nezmenilo na jeho rozhodnutí.

8. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie žiadal, aby súd prvej inštancie neprihliadal na námietku premlčania z dvoch dôvodov: a) jedná sa o priznanie práva podľa § 110 ods. 1 OZ a plynie 10 - ročná premlčacia doba; b) žalovaný porušením dobrých mravov zneužil právo namietať premlčanie na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, pričom žalobca poukázal na judikát ÚS ČR, sp. zn. II. US 309/95. Žalobca videl porušenie dobrých mravov žalovaným v tom, že žalovaný úmyselne zmaril uspokojenie svojho veriteľa (žalobcu) a predal majetok spoločnosti LC J. s.r.o. napriek tomu, že to mal predbežným opatrením zakázané.

9. Ad a) súd prvej inštancie uviedol, že právny názor žalobcu nezdiera, pretože ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 2T/247/2008 -1111, žalobca bol so svojím právom na náhradu škody len odkázaný na občianskoprávne konanie, právo na náhradu škody mu teda týmto rozhodnutím trestného súdu priznané nebolo.

10. Ad b) súd prvej inštancie uviedol, že ani tento žalobcov právny názor nezdiera, pričom poukázal na právne vety judikátu uznesenia NS ČR sp. zn. 25Cdo 2648/2003 (Horváth, E.: Judikatúra vo veciach premlčania, IURA EDITION 2010, s. 22 a nasl.), podľa ktorého o konaní vykazujúcom znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých sa vznik uplatneného nároku vyvodzuje, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené do takej výnimočnej intenzity, aby bol odôvodnený taký významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odoprenie práva uplatniť námietku premlčania. Súd prvej inštancie mal za to, že v tomto prípade žalobca nepreukázal ani neuviedol súdu takéto okolnosti zo strany žalovaného, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená, ktoré by umožňovali súdu uvažovať o neprihliadnutí na ňu. Žalovaný využil svoje právo na podanie námietky premlčania, a je ho výkon zásadne neodporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný môže v ktoromkoľvek štádiu konania uplatniť námietku premlčania, pričom žalovaný tak učinil pri prvom vyjadrení. Navyše mal súd prvej inštancie za to, že žalobca neuviedol dôvod, pre ktorý neuplatnil nárok v subjektívnej premlčacej lehote. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie na námietku premlčania neprihliadol (z kontextu rozhodnutia a jeho dôvodov jednoznačne vyplýva, že prihliadol, jedná sa len o chybu v písaní zo strany súdu prvej inštancie - poznámka odvolacieho súdu).

11. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle vtedy účinného § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), nakoľko žalovaný mal plný úspech vo veci.

12. Proti prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej - o zamietnutí žaloby podal v zákonnej lehote dňa 27. 04. 2016, t.j. ešte za účinnosti O. s. p. odvolanie žalobca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. a z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O. s. p., t.j. s tvrdením, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V replike zo dňa 14. 08. 2017 (vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho dovolaniu) vymenoval ďalšie odvolacie dôvody, na toto však už odvolací súd neprihliadol, nakoľko v zmysle § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

13. Odňatie možnosti konať pred súdom videl žalobca v procesnom postupe súdu prvej inštancie, ktorý napriek tomu, že žalobca výslovne žiadal o odročenie pojednávania a nesúhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, vec na pojednávaní dňa 29. 01. 2016 prejednal a rozhodol, pričom neakceptoval dôvod, pre ktorý žalobca žiadal pojednávanie odročiť - dovtedy právoplatne neskončené konanie o poskytnutí bezplatnej právnej pomoci, nakoľko rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn. 6677/2014-KaBa mu nebol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc a voči tomuto rozhodnutiu podal odvolanie (v skutočnosti žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v správnom súdnictve vzhľadom na okolnosti uvedené nižšie v odseku 37. - poznámka odvolacieho súdu). Ďalej videl odňatie možnosti konať pred súdom žalobca aj v tom, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnil dostatočne, vôbec sa nezaoberal argumentmi žalobcu, ktoré uvádzal v priebehu konania.

14. Žalobca v odvolaní neuviedol, v čom vidí na základe v konaní pred súdom prvej inštancie vykonaných dôkazov nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, preto odvolací súd nepovažuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. za daný.

15. K podľa žalobcu nesprávnemu právnomu posúdeniu veci - záveru súdu prvej inštancie, že žalobcom uplatnené právo na náhradu škody je premlčané a nebol daný žiadny relevantný dôvod na námietku premlčania vznesenú žalovaným neprihliadať, mal žalobca nasledovné výhrady:

16. Podľa žalobcu právny nárok z pohľadávky spadá pod ochranu vlastníctva a vlastníctvo je nepremlčateľné. Žalobca citoval z článku nachádzajúcom sa na internetovej stránke patriacej

advokátskej kancelárii Fridrich Paľko, s.r.o., v ktorom sa uvádza: „Druhý odsek článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva štátom právo upraviť užívanie majetku prijímaním zákonov. Nutnosť zaoberať sa tým, či bola dodržaná spravodlivá rovnováha medzi požiadavkou všeobecného záujmu spoločnosti a imperatívami ochrany základných práv jednotlivca existuje iba vtedy, ak sa ukáže, že inkriminované zasahovanie rešpektovalo princíp zákonnosti a nebolo svojvoľné. Pokiaľ je inkriminované konanie zjavne nezákonné v rovine vnútroštátneho práva, je nezlučiteľné s právom na pokojné užívanie majetku. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zahŕňa pod pojem majetku jednak existujúci majetok a jednak majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, na ktorých základe sťažovateľ môže tvrdiť, že má prinajmenšom legitímnu nádej dosiahnuť účinného užívania vlastníckeho práva. Pohľadávka môže predstavovať majetok v zmysle článku 1 Dodatkového protokolu č. 1, pokiaľ je dostatočne doložená na to, aby mohla byť vymáhateľná. Podstatným je fakt, že vlastník pohľadávok má legitímnu nádej na získanie ekonomického prospechu uplatnením istiny a príslušenstva pohľadávok voči dlžníkovi. Pohľadávky vlastníka vyjadrené vo finančnej rovine hodnotou istiny a príslušenstva, predstavujú majetkové právo spadajúce do rozsahu článku 1 Protokolu 1.“ Z toho článku žalobca vyvodil, že pod vlastnícke právo spadajú aj peňažné pohľadávky, a preto sú nepremlčateľné, a teda je nepremlčateľné aj právo na náhradu škody. Mal za to, že vnútroštátna úprava upravujúca premlčanie nároku na náhradu škody sa nepoužije, pretože v zmysle § 154c Ústavy Slovenskej republiky má Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd prednosť vnútroštátnou úpravou. Uvedenú argumentáciu uviedol už v rámci konania pred súdom prvej inštancie.

17. Podporne žalobca trval na svojej argumentácii prednesenej v konaní pred súdom prvej inštancie, že právo na náhradu škody mu bolo priznané viacerými rozsudkami, pričom posledným v poradí bol rozsudok Okresného súdu Lučenec č. K. 2T/247/2008 - 1111 zo dňa 23. 11. 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14. 04. 2011. Škoda mu bola priznaná aj rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/1998. Súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s výpočtom premlčacej doby po vynesení rozsudku Okresného súdu Lučenec vo veci sp. zn. 8C/7/1998, nakoľko od podania trestného oznámenia ešte v roku 1997 počas trestného stíhania premlčacia doba stála a neuplynulo desať rokov odo dňa povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie s príslušenstvom do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti do podania novej žaloby. Namietal, že nároku uplatneného žalobou sa domáha titulom náhrady škody, nakoľko s týmto nárokom bol odkázaný právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec č. k. 22T/279/2008 - 45 zo dňa 08. 12. 2008 na občianske súdne konanie. Mal za to, že nárok na náhradu škody nie je premlčaný s poukazom na ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ku škode došlo dňa 10. 03. 2008. Preto sa na tento prípad aplikuje ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť.

18. Ďalej žalobca poukázal na ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka jeho neúplnou citáciou: „Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.“ Mal za to, že škoda bola spôsobená úmyselne, o čom svedčí rozsudok v trestnom konaní, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14. 04. 2011, teda žalobu podal v trojročnej lehote po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

19. Žalobca ďalej trval aj na tom, že na námietku premlčania nemožno prihliadať pre rozpor výkonu tohto práva s dobrými mravmi v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka. Zopakoval, že konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi spočíva v tom, že úmyselne zmaril uspokojenie svojho veriteľa (žalobcu) a predal majetok spoločnosti LC Print s.r.o. napriek tomu, že to mal predbežným opatrením zakázané. Ďalší rozpor s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodovania videl v tom, že žalovaný mu po skončení nájmu tlačiarenskeho stroja tento neoprávnene zadržoval, užíval ho, čím sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a bezdôvodné obohatenie ako konateľ spoločnosti LC Print s.r.o. nevydal do troch dní do právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Lučenec vo veci sp. zn. 8C/7/1998, teda sám zapríčinil márne uplynutie premlčacej doby. V tejto súvislosti žalobca poukázal na článok publikovaný v časopise Bulletin (českej) advokacie č. 1/2006 od JUDr. Ernesta Valka, PhD a JUDr. Ivana Ikrényiho, v ktorom sa uvádza: „Autori sa v článku zaoberali koreláciou premlčania a ochrany dobrých mravov reagujúc na tendenciu súdov akceptovať spôsobilosť inštitútu premlčania založiť výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Výklad súdov vychádzal zo záveru, že na vznesenú námietku premlčania v súdnom konaní nemožno prihliadnuť, ak je táto v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ rovnako aj na základe judikátu Ú ČR sp. zn. II. ÚS 309/95. Podľa názoru autorov však normám tvoriacim

dobré mravy zásadne neodporuje, ak účastník namieta premlčanie práva. Autori zastávajú v súlade s niektorými rozhodnutiami súdov právny názor, podľa ktorého sa uplatnenie námietky premlčania prieči dobrým mravom vo výnimočných prípadoch, kedy takéto rozhodnutie rieši špecifickú otázku konkrétneho právneho vzťahu a má potrebný judikatórny presah a po druhé, za existencie kauzálneho nexu spočívajúceho v porušení dobrých mravov zneužitím práva namietať premlčanie na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, s dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil.“

20. Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie zanedbal zdôvodniť posledný odsek trestného rozsudku (v skutočnosti prvého odseku na strane 9 uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2To/31/2011 zo dňa 14. 04. 2011, po ktorom nasledovali ďalšie dva odseky - poznámka odvolacieho súdu), ktorý nepresne žalobca citoval a z ktorého vyvodil, že bol odkázaný s nárokom na náhradu škody týkajúcej sa odsudzujúcej časti trestného rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku a ohľadne oslobodzujúcej časti spod obžaloby pre trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 Trestného zákona a sprenevery podľa § 248 Trestného zákona v zmysle § 288 ods. 3 Trestného poriadku, nakoľko si žalobca uplatňoval náhradu škody za spáchaný zločin proti ľudskosti a morálnu škodu, čo si vyžaduje vykonať ďalšie dokazovanie a presahuje potreby trestného konania.

21. Žalobca si v odvolaní uplatnil (ďalšie) právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 90 000,- Eur, ktoré nebolo uplatnené žalobou na náhradu škody v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorou požadoval len náhradu skutočnej (materiálnej) škody vo výške 147 287,- Eur s prísl. Popísal príčiny, z ktorých mu mala nemajetková ujma vzniknúť.

22. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

23. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces procesným postupom súdu prvej inštancie. Taktiež rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za dostatočné odôvodnené pre potreby rozhodnutia vo veci samej. Zhodne so súdom prvej inštancie poukázal na judikát R 29/1983, v zmysle ktorého zásada hospodárnosti konania musí viesť v prípade vznesenia námietky premlčania súd k tomu, aby sa prednostne zaoberal len otázkou premlčania práva, pokiaľ to vedie rýchlejšie a účinnejšie k vydaniu rozhodnutia vo veci samej. Vykonávanie dokazovania v prípade dôvodne vznesenej námietky premlčania by nemalo právny význam, pretože aj v prípade preukázania napr. nároku na náhradu škody by bol výsledok konania rovnaký - zamietnutie žaloby pre premlčanie práva na náhradu škody. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie dostatočne pre potreby konania odôvodnil svoje rozhodnutie s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 188/06, podľa ktorého iba skutočnosť, že sa účastník konania s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu. V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. z. II. ÚS 78/05 kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v konaní teda nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie.

24. Žalovaný ďalej vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu vyjadril právny názor zhodný so záverom súdu prvej inštancie, že právo na náhradu škody sa premlčalo v dvojročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť dňom právoplatného skončenia trestného konania, t.j. 14. 04. 2011, kedy sa žalobca nepochybné dozvedel o tom, že došlo ku škode a kto za ňu zodpovedá. Žalobcovi doposiaľ nebolo právo na náhradu škody priznané súdnym rozhodnutím, preto aplikácia ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy.

25. K žalobcovmu názoru, že súd prvej inštancie nemal prihliadnuť na námietku premlčania pre rozpor výkonu tohto práva s dobrými mravmi žalovaný poukázal na súdnu prax, ktorá vyvodila, že v rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva účastníkom konania v občianskom súdnom konaní (v súčasnosti stranou sporu v civilnom sporovom konaní - poznámka odvolacieho súdu), ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania (napr. niekoľkonásobným príslubom zo strany dlžníka, že dlh vyrovná, čo sa do uplynutia premlčacej doby nestalo). Žalovaný poukázal aj na

rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 2648/2003 zo dňa 31. 08. 2004, podľa ktorého o konaní vykazujúcom znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Žalovaný poukázal taktiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 507/2014 z 28. 04. 2015, podľa ktorého aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona - t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva - *vigilantibus iura scripta sunt* - právo patrí bdelym.

26. Ďalej sa žalovaný obsiahol vyjadroval o osude pohľadávky priznanej rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/1998 a popieral, že aktívnu vecnú legitímáciu na jej vymáhanie má žalobca. Taktiež mal za to, že uvedený rozsudkom bolo priznané bezdôvodné obohatenie, nie náhrada škody, nakoľko v takom prípade by sa vo vzťahu k tomuto konaniu jednalo o prekážku *res iudicata* (právoplatne rozhodnutej veci - poznámka odvolacieho súdu).

27. K žalobcom v odvolacom konaní uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej (morálnej) ujmy vo výške 90 000,- Eur žalovaný uviedol, že neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom údajnej morálnej ujmy, ktorá by zakladala zodpovednosť žalovaného za vznik tejto škody.

28. Žalobca v replike v podstate zopakoval argumenty, ktoré uviedol v odvolaní. Ohľadne neprihliadania na námietku premlčania v prípade výkonu tohto práva v rozpore s dobrými mravmi poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 176/2011 z 20. 04. 2011, v ktorom sa uvádza, že: „...vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi“, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 561/2006 z 31. 10. 2007, z ktorého žalobca citoval pasáž: „Možno síce prisvedčiť žalovanej, že ide o výkon práva (vzniesť námietku premlčania), ktorý je v súlade so zákonom; z okolností, za ktorých bola námietka premlčania práva uplatnená, je však nepochybné, že je výrazom zneužitia tohto subjektívneho práva na úkor úpadcu, a teda ide o jeho výkon v rozpore s dobrými mravmi. Správne preto odvolací súd vzhľadom na mimoriadne okolnosti prípadu pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy námietku premlčania, ktorú v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 obč. zák. žalovaná uplatnila. Zásada výkonu práv v súlade s dobrými mravmi predstavuje významný princíp, ktorý v odôvodnených prípadoch dovoľuje zmierňovať tvrdosť zákona; pojem "dobrých mravov" nemožno totiž vykladať len ako korektív či doplnujúci obsahový faktor výkonu subjektívnych práv a povinností, ale tiež ako morálne meradlo pre použiteľnosť právnych noriem.“

29. Okrem toho žalobca v replike uviedol chronologicky udalosti, ktoré viedli k judikovaniu pohľadávky v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 8C/7/1998, ako aj časť úkonov v trestnom konaní a popis úkonov v tomto konaní a vyjadroval sa k argumentácii žalovaného ohľadne osudu pohľadávky judikovanej rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/1998.

30. Žalobca ďalej uviedol, že zmeškal dvojročnú subjektívnu premlčaciu doby tým, že bol uvádzaný do omylu tým, že na základe jeho inzerátu o poskytnutie právnej pomoci sa mu ozvali ľudia, ktorí tvrdili, že právo sa premlčí až za tri roky a pri úmyselnom zavinení až za desať rokov, aj keď si uvedomuje, že to nie je ospravedlniteľný dôvod.

31. Ďalej poukázal na okolnosti, ktoré viedli k zhoršeniu jeho sociálnej a finančnej situácie, rozpadu rodiny, bezdomovectvu, zhoršeniu zdravotného stavu, k infarktu myokardu a následnej operácii, pričom príčinu týchto následkov videl v nezaplatení aspoň časti dlhu judikovaného rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/1998, či v neposkytnutí pomoci zo strany žalovaného pri úhrade nedoplatku na sociálnom poistení na prosbu žalobcu. Aj preto požadoval žalobca od žalovaného aj nemajetkovú ujmu.

32. Žalovaný v duplike v podstate trval na svojom vyjadrení k odvolaniu.

33. Konanie pred súdom prvej inštancie sa začalo dňa 04. 12. 2013, súd prvej inštancie prejednal a rozhodol vec ešte podľa ustanovení O. s. p. a odvolanie bolo podané dňa 27. 04. 2016, t.j. tiež ešte za

účinnosti O. s. p. Odvolací súd rešpektujúc ustanovenie § 470 ods. 1, 2 C. s. p., podľa ktorého sa nový procesnoprávny predpis použije aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti s tým, že právne účinky úkonov uskutočnených pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona zostávajú zachované, prejednal a rozhodol vec odvolania už podľa ustanovení C. s. p. Nakoľko však odvolanie žalobcu bolo podané na súd prvej inštancie ešte za účinnosti O. s. p., právne účinky tohto úkonu spočívajúce napr. v prípustnosti, včasnosti a dôvodoch odvolania zostávajú zachované.

34. V prejednávanej veci nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C. s. p.).

35. Po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. dospel odvolací súd k názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k nedôvodnosti uplatneného nároku, na tieto v celom rozsahu poukazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku reagujúc na odvolacie dôvody žalobcu udáva, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil.

36. Z odvolacích dôvodov vymedzených v § 205 O. s. p. uplatnil žalobca odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. - žalobcovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

37. Odvolací súd z obsahu spisu súdu prvej inštancie zistil, že žalobca neúčast' na pojednávaní ospravedlnil včas a žiadal o odročenie pojednávania nariadeného na deň 29. 01. 2016 z dôvodu, že v tom čase nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho žiadosti o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci. Dôvod uvedený súdom prvej inštancie, že žalobca mal nedostatok času, aby si v konaní zvolil právneho zástupcu, ako dôvod, pre ktorý nedošlo k odročeniu pojednávania, neobstojí. Ak totiž strana sporu žiada o bezplatnú právnu pomoc, žiada tak predovšetkým z dôvodu, že jej finančná a sociálna situácia jej nedovoľuje zvoliť si právneho zástupcu, ktorého úkony právnej služby, musí inak v konaní platiť (s výnimkou prípadu, že právny zástupca sa rozhodne poskytovať právne služby pro bono, t.j. bezplatne, čo však závisí od jeho dobrej vôle a žalobca by musel takéhoto právneho zástupcu nájsť). Žalobcovi nebola Centrom právnej pomoci poskytnutá bezplatná právna pomoc nie z dôvodu, že by nespĺňal kritérium materiálnej núdze, ale z dôvodu, že rovnako ako súd prvej inštancie malo centrum za to, že právo žalobcu na náhradu škody je evidentne premlčané a v čase, keď centrum žiadosť posudzovalo, už bola v súdnom konaní vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného, preto centrum prijalo záver, že nárok uplatňovaný žalobcom povedie k zrejmej bezúspešnosti sporu, pričom toto negatívne kritérium muselo centrum v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. taktiež pri rozhodovaní o žiadosti skúmať a vyhodnotiť. Proti uvedenému rozhodnutiu žalobca podal správnu žalobu a v čase konania pojednávania o nej nebolo rozhodnuté. Na druhej strane odvolaciemu súdu je z jeho úradnej činnosti známe - z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/337/2017 zo dňa 31. 10. 2017, v ktorom konaní si žalobca uplatňoval právo na náhradu škody voči druhému konateľovi spoločnosti LC J., s.r.o. na tom istom skutkovom základe ako v tomto konaní, pričom aj v danom konaní bola žaloba právoplatne zamietnutá pre premlčanie práva na náhradu škody, jedná sa teda o skutkovo rovnaký prípad a v danom konaní bolo zistené, že Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 9Sp/70/2014 o návrhu Jána H. na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci sp. zn. 6677/2014-KaBa rozhodol tak, že potvrdil dané rozhodnutie Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci. V dôsledku odvolania žalobcu vo veci rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky a odvolanie žalobcu odmietol uznesením sp. zn. 7Sžo/71/2016 zo dňa 24. 08. 2016. Ak teda súd prvej inštancie nedisponujúc v tom čase vyššie uvedenými rozhodnutiami nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu dôvod uvedený žalobcom za dôležitý, nakoľko bol názoru, že žalobcovi vzhľadom na zrejmú bezúspešnosť sporu nárok na bezplatnú právnu pomoc nepatrí, mal argumentovať tým, že dokiaľ o určitej otázke nebolo právoplatne rozhodnuté, môže ju predbežne posúdiť sám v zmysle § 194 ods. 1 C. s. p. a pre prípad, že by dodatočne príslušný orgán (správny súd) rozhodol inak, t.j. v konečnom dôsledku by bola žalobcovi poskytnutá bezplatná právna pomoc, bol by to dôvod na povolenie obnovy konania na základe žaloby žalobcu na obnovu konania. To sa však nestalo. S odstupom času má teda odvolací

súd za to, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu žalobcu na spravodlivý proces, pretože jeho žiadosti o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci nebolo právoplatne vyhovené a všetky argumenty proti vznesenej námietke premlčania relevantné pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej uplatnil žalobca písomne už pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní svoje úvahy už len podrobnejšie rozobral. Navyše odvolací súd má za to, že za situácie, kedy by konanie viedlo k rovnakému výsledku - zamietnutiu žaloby pre premlčanie práva na náhradu škody, by zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu, že v tom čase bol daný dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, a preto má súd prvej inštancie znova rozhodnúť, by podľa názoru odvolacieho súdu viedlo k zbytočnému a nehospodárnemu predlžovaniu konania, čo by viedlo k príliš formalistickému výkladu práva na spravodlivý proces.

38. Pokiaľ žalobca argumentoval nedostatočným odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, k tomu odvolací súd uvádza, že odvolacia námietka žalovaného o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodná. Za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30. 06. 2016 dospela súdna prax k záveru, že „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“ (pozri stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijaté na jeho rokovaní dňa 03. 12. 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016 pod publikačným č. 2/2016); z uvedeného stanoviska pre účely odvolacieho konania vyplýva záver, že k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom v dôsledku nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s dôsledkom vzniku povinnosti odvolacieho súdu zrušiť takéto rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku mohlo dôjsť len výnimočne v prípadoch, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, t.j. v prípadoch, keď z rozhodnutia súdu prvej inštancie nebolo možné vôbec zistiť dôvody, na základe ktorých súd v konkrétnej veci rozhodol. Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a odvolania žalobcu dospel odvolací súd k názoru, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore nezaťažil svoje konanie vytyčanou vadou; z odôvodnenia napadnutého rozsudku sú zrejmé skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, súd prvej inštancie totiž neuviedol len že názor žalobcu nezdieľa, nestotožňuje sa s ním, ako to mylne interpretuje žalobca, ale aj z akých dôvodov na námietku premlčania ako na dôvodnú prihliadol (viď tretí odsek na štvrtej strane pokračujúci na piatu stranu odôvodnenia napadnutého rozsudku, ako aj 7. - 10. odsek odôvodnenia toho rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom je uvedený stručný obsah rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti právneho posúdenia). Právne posúdenie veci s odkazom na konkrétne zákonné ustanovenia vo vzťahu k premlčaniu je dostatočne odôvodnené. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie preto neporušuje podľa názoru odvolacieho súdu právo žalovaného na spravodlivý proces, nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom.

39. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie zanedbal zdôvodniť posledný odsek trestného rozsudku (v skutočnosti prvého odseku na strane 9 uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2To/31/2011 zo dňa 14. 04. 2011, po ktorom nasledovali ďalšie dva odseky - poznámka odvolacieho súdu), ktorý nepresne žalobca citoval a z ktorého vyvodil, že bol odkázaný s nárokom na náhradu škody týkajúcej sa odsudzujúcej časti trestného rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku a ohľadne oslobodzujúcej časti spod obžaloby pre trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 Trestného zákona a sprenevery podľa § 248 Trestného zákona v zmysle § 288 ods. 3 Trestného poriadku, nakoľko si žalobca uplatňoval náhradu škody za spáchaný zločin proti ľudskosti a morálnu škodu, čo si vyžaduje vykonať ďalšie dokazovanie a presahuje potreby trestného konania, odvolací súd uvádza, že potreba vykonávať širšie dokazovanie presahujúce účel trestného konania - odsúdenie páchatel'a trestného činu, resp. oslobodenie spod obžaloby sú v zmysle § 288 ods. 1 a 3 Trestného poriadku dôvodmi, pre ktoré trestný súd právo na náhradu škody neprizná, ale len odkáže s týmto nárokom poškodeného na civilné konanie. Nič to však nemení na tom, že ak si žalobca uplatní právo na náhradu škody v civilnom konaní po uplynutí premlčacej doby a žalovaný vnesie námietku premlčania, v rámci hospodárnosti konania sa súd prioritne zaoberá premlčaním práva, a len ak by nebolo premlčané pristúpi k dokazovaniu. Súd prvej inštancie teda po vyhodnotení námietky premlčania ako dôvodnej nemal dôvod komentovať uvedený odsek trestného rozsudku. Trestný súd totiž v čase vydania rozhodnutia pri jeho odôvodňovaní vychádzal len z okolností známych mu v čase jeho vydania,

nemohol predvídať a prihliadať na okolnosti, ktoré nastali potom, ako je uplynutie premlčacej doby po vydaní trestného rozhodnutia.

40. K názoru žalobcu, že v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vychádzajúcej z článku 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je právo na náhradu škody ako peňažná pohľadávka súčasťou vlastníckeho práva, preto nepodlieha premlčaniu, odvolací súd uvádza, že žalobca z článku advokátskej kancelárie citovaného v odvolaní vyvodzuje mylné právne závery. V prvom rade sa jedná o článok advokátskej kancelárie, nie o judikatúru súdov, ktorá by mala väčšiu relevanciu. Aj pri pripustení záveru, že dodatkový protokol chápe pojem vlastníckeho práva širšie ako vnútroštátna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, žalobca nevenoval dostatočnú pozornosť odseku 2 článku 1 Dodatočného protokolu č. 1, podľa ktorého predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút. Vo všeobecnom záujme je aj dodržiavanie princípov právneho štátu, medzi ktoré patrí aj princíp právnej istoty spočívajúci v tomto konkrétnom prípade v tom, že práva vrátane peňažných pohľadávok možno uplatňovať na súde len do určitého času, pretože po jeho uplynutí si už dlžník nemusí vôbec alebo dobre pamätať všetky okolnosti, z ktorých veriteľ právo vyvodzuje a okolnosti, ktoré by mohli slúžiť na obranu dlžníka v konaní. To je hlavný dôvodom, pre ktorú bol do právneho poriadku nielen Slovenskej republiky, ale aj množstva iných štátov zavedený inštitút premlčania majetkových práv. Právo na náhradu škody tým, že sa premlčí, nezaniká, ale stáva sa naturálnou obligáciou, t.j. nemožno žiadať štátnu moc (súd), aby poskytla takémuto právu právnu ochranu spočívajúcu v jeho nútenej vymožitelnosti. Je teda ponechané na vôľu dlžníka, či naturálnu obligáciu dobrovoľne splní alebo nie. Aj článok 1 ods. 2 Dodatočného protokolu teda dáva štátom právo prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom, pričom takouto právnou úpravou je aj premlčanie majetkových práv upravené v Občianskom zákonníku. Občiansky zákonník teda chápe pojem majetkové právo širšie ako vlastnícke právo k veciam, ktoré je taktiež majetkovým právom, avšak z určitých dôvodov nepodlieha premlčaniu. Právo na náhradu škody pritom nie je vecou v zmysle § 118 Občianskeho zákonníka, ale osobitným predmetom občianskoprávných vzťahov. Právna úprava premlčania niektorých majetkových práv vrátane práva na náhradu škody teda neodporuje článku 1 ods. 2 Dodatočného protokolu.

41. Tak žalobca ako aj žalovaný vo svojich podaniach v konaní uviedli rozhodnutia tak Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho súdu ČR, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Ústavného súdu ČR, ktoré hovoria o tom istom: Na námietku premlčania nemožno prihliadnuť z dôvodu rozporu výkonu tohto práva s dobrými mravmi, nakoľko takýto výkon práva nepožíva právnu ochranu v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak rozpor výkonu práva - vznesenie námietky premlčania s dobrými mravmi nemožno vyvodzovať z okolností a dôvodov, z ktorých je vyvodzovaný vznik uplatneného nároku, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. Žalobca si závery týchto rozhodnutí prispôsobuje a interpretuje účelovo vo svoj prospech. Okolnosti ním uvádzané, ako sú napr. užívanie tlačiarenskeho stroja aj po dohodnutej dobe nájmu, nezaplatenie pohľadávky judikovanej rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/1998 v stanovenej lehote, odpredávanie majetku spoločnosti LC print, s.r.o. v rozpore s nariadeným neodkladným opatrením, sú okolnosťami, z ktorých aj trestný súd vyvodzoval vznik práva na náhradu škody, nie sú však okolnosťami, ktoré bránili žalobcovi uplatniť právo na náhradu škody, s ktorým bol trestným súdom odkázaný na civilné konanie v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula dňom 14. 04. 2013. Inak povedané okolnosti a dôvody, z ktorých možno vyvodzovať, že námietka premlčania bola uplatnená v rozpore s dobrými mravmi na úkor veriteľa (žalobcu), musia nastať v premlčacej dobe. Takouto okolnosťou by bolo napr. (ako uviedol aj žalovaný) niekoľkonásobný prísľub dlžníka, že dlh uhradí, čím by odďaľoval uplatnenie pohľadávky pred súdom. Takáto skutočnosť však v konaní nevyšla najavo. Navyše žalobca si sám zavinil zmeškanie subjektívnej premlčacej doby, nakoľko neznalosť zákona, či nesprávne informácie zo strany tretích osôb o dĺžke subjektívnej premlčacej doby nie sú ospravedliteľnými dôvodmi pre neuplatnenie práva v premlčacej dobe.

42. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že právo na náhradu škody nie je premlčané, pretože neuplynula trojročná, resp. desaťročná premlčacia doba uvedená v § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, k tomu odvolací súd uvádza, že sa jedná o tzv. objektívnu premlčaciu dobu, ktorej začiatok je určený iným okamihom, ako pri subjektívnej premlčacej dobe, a to dňom, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda

vznikla, teda odvíja sa od objektívnej skutočnosti. Subjektívna dvojročná premlčacia doba sa odvíja od subjektívnej skutočnosti - od toho, kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, t.j. od vedomosti subjektu - poškodeného. Vzťah subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je taký, že subjektívna môže plynúť len v rámci objektívnej premlčacej doby a uplynutím aspoň jednej z nich je právo premlčané. Na premlčanie práva na náhradu škody teda stačí, ak uplynie jedna z nich. Tento vzťah vyplýva zo zákonného znenia ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré sa začína slovami: „Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí...“, z čoho vyplýva, že najneskoršie sa premlčí uplynutím objektívnej premlčacej doby, avšak môže sa premlčať aj skôr - uplynutím subjektívnej premlčacej doby. Ak by sa právo na náhradu škody mohlo premlčať len v objektívnej premlčacej dobe, ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka by bolo nadbytočné a nedávalo zmysel. Pritom je pojmovo vylúčené, aby sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá skôr, ako dôjde k udalosti, z ktorej škoda vznikla, t. j. subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna.

43. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so spočítaním premlčacej doby počas priebehu trestného konania odvolací súd uvádza, že táto námietka je v rozpore s logikou veci, keď súd prvej inštancie subjektívnu premlčaciu dobu počítal až od právoplatného skončenia trestného konania, nebol teda dôvod prihliadať na okolnosti pred začatím plynutia subjektívnej premlčacej doby. Na tieto okolnosti by malo právny význam prihliadať len vtedy, ak by právo na náhradu škody nebolo premlčané v subjektívnej premlčacej dobe z pohľadu, či tieto okolnosti nespádajú do objektívnej premlčacej doby, ktorá odvíjajúca sa od udalosti, z ktorej škoda vznikla, by spočívala od uplatnenia práva na náhradu škody v trestnom konaní do jeho právoplatného skončenia a znova od podania žaloby na náhradu škody na civilnom súde. Nakoľko však je právo na náhradu škody premlčané v dôsledku uplynutia subjektívnej premlčacej doby, nemá právny význam skúmať plynutie a spočítanie objektívnej premlčacej doby.

44. Taktiež odkaz žalobcu na § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nenáležitý, pretože nárok na náhradu škody ohľadne jeho výšky by bol (ak by nebol premlčaný a žalovaným nebola vzniesla námietku premlčania) prípadne judikovaný (priznaný) až rozhodnutím súdu v civilnom konaní, ktorý je viazaný predpokladmi zodpovednosti za škodu zistenými trestným súdom. Trestný súd totiž v predmetnom rozsudku nejudikoval (nepri znal) nárok na náhradu škody, iba s ním odkázal žalobcu na občianskoprávne konanie. Ak by škodu judikoval, jednalo by sa o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ktorá by bránila súdu vec prejednať v civilnom konaní v zmysle § 230 C. s. p. (predtým § 159 ods. 3 O. s. p.), v zmysle ktorých ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Výsledkom by bolo zastavenie tohto konania pre prekážku *res iudicata*, nie zamietnutie žaloby. Ani rozsudok Okresného súdu Lučenec vo veci sp. zn. 8C/7/1998 nepri znal žalobcovi právo na náhradu škody voči žalovanému, ale právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého užívaním veci bez právneho dôvodu voči spoločnosti, v ktorej bol žalovaný jedným z konateľov.

45. Nakoľko súd prvej inštancie správne ustálil, že právo žalobcu na náhradu škody je premlčané, nemá právny význam a bolo by v rozpore s princípom hospodárnosti konania zaoberať sa osudom pohľadávky judikovanej rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/1998 a jej vzťahom k právu žalobcu na náhradu škody. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď dokazovanie ohľadne predpokladov zodpovednosti za škodu nevykonal, nakoľko aj keby bolo preukázané právo žalobcu na náhradu škody voči žalovanému, v dôsledku jeho premlčania na základe vznesenej námietky premlčania by súd v zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemohol premlčané právo na náhradu škody priznať. V tejto súvislosti aj odvolací súd poukazuje na judikát R 29/1983, ktorého právna veta znie: „Ak sa účastník občianskeho súdneho konania dovoľá premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať; návrh na začatie konania v takom prípade zamietne. To platí pri práve (nároku) na náhradu škody i v prípadoch, v ktorých nie je ešte preukázaná zodpovednosť za škodu alebo výška škody.“

46. Žalobca učinil zmenu žaloby, ktorou si uplatnil aj právo na náhradu nemajetkovej (morálnej) ujmy až v odvolacom konaní ešte za účinnosti O. s. p., ktorý takýto procesný úkon na rozdiel od súčasnej právnej úpravy v odvolacom konaní ešte umožňoval. V zmysle § 211 ods. 1 O. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa. V zmysle § 216 ods. 1 O. s. p. ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia. Medzi výpočtom paragrafov, ktoré sa v odvolacom konaní nepoužili nebol § 95 O. s. p. upravujúci zmenu žaloby. V zmysle § 470 ods. 2 C. s. p. teda právny účinok tohto právneho úkonu zostal zachovaný, aj keď o zmene žaloby odvolací súd rozhodol už použitím nového procesného kódexu.

47. Odvolací súd zmenu žaloby nepripustil z nasledovných dôvodov:

48. Podľa § 140 ods. 1 a 2 C. s. p. zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

49. Podľa § 143 ods. 1 C. s. p. súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

50. Odvolací súd nepripustil zmenu žaloby, nakoľko v konaní pred súdom prvej inštancie pre nehospodárnosť nebolo vykonané dokazovanie ani ohľadne naplnenia predpokladov zodpovednosti za materiálnu škodu, ku ktorému by muselo pristúpiť ďalšie dokazovanie ohľadne v odvolaní doplnených a tvrdených rozhodujúcich skutočností - príčin, od ktorých žalobca odvodzuje vznik morálnej ujmy. Preto výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že nepripustenie zmeny žaloby nebráni žalobcovi podať si na súde prvej inštancie samostatnú žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy, ak je názoru, že bude v konaní úspešný.

51. Odvolací súd v zmysle § 379 psím. a) C. s. p. ako závislý výrok preskúmal aj druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie rozhodol v rozsudku o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu strán sporu (účastníkov konania) vo veci v zmysle § 146 ods. 1 O. s. p., nakoľko žalovaný mal plný úspech vo veci. Preto aj tento výrok odvolací súd ako vecne správny potvrdil. Súc viazaný odvolacími dôvodmi odvolací súd osobitne nepreskúmal výšku trov, ktorú nikto nenamietal.

52. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože v odvolacom konaní bol žalovaný plne úspešný. O výške a prijímateľovi náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, z toho dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

53. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).